

Sygn. akt I C 541/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2017r.

Sąd Rejonowy w Gdyni, Wydział I Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR Adrianna Gołuńska-Łupina

Protokolant: st. sek. sąd. Iwona Górską

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2017 r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa J. Z.

przeciwko M. W.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda J. Z. na rzecz pozwanej M. W. kwotę 2417 zł. (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

Sygnatura akt: I C 541/16

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 14 lutego 2008r. wydanym w sprawie o sygnaturze IV GC 1286/07 Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku zasądził od J. A. (1) na rzecz J. Z. kwotę 29.945,63 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 marca 2007r. do dnia zapłaty (pkt I.), kwotę 1.498 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II.), a także nadał ww. wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności (pkt III.).

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o wyrok k. 2 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

Następnie, wierzyciel J. Z. złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko J. A. (1) na podstawie ww. tytułu wykonawczego. Postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2009r. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie VII Km 2055/08 wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji i zwrócił wierzycielowi tytuł wykonawczy.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o postanowienie k. 3 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

W dniu 17 września 2012r. powód złożył kolejny wniosek u Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lęborku M. M. o wszczęcie egzekucji przeciwko J. A. (1) na podstawie ww. tytułu wykonawczego.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o wniosek o wszczęcie egzekucji k. 1 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

W dniu 2 sierpnia 2013r. Komornik wezwał Zakład Ubezpieczeń Społecznych do dokonywania potrąceń z renty i emerytury dłużnika. Pismem z dnia 16 sierpnia 2013r. ZUS poinformował Komornika, iż emerytura dłużnika jest przekazywana na adres korespondencyjny G., ul. (...).

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o wezwanie k. 69, pismo ZUS z dnia 16 sierpnia 2013r. k. 72 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

Egzekucję ze świadczenia emerytalno – rentowego dłużnika wcześniej wszczął Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku J. S. (sprawa VII Km 997/03). Pismem z dnia 30 sierpnia 2013r. Komornik J. S. wezwał Komornika M. M. do przekazania akt egzekucyjnych celem dalszego łącznego prowadzenia egzekucji ze świadczenia emerytalno – rentowego dłużnika.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o pismo z dnia 30 sierpnia 2013r. k. 75 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

Na wniosek wierzyciela, postanowieniem z dnia 14 października 2013r. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. umorzył postępowanie egzekucyjne do emerytury (renty) dłużnika.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o pismo wierzyciela z dnia 11 października 2013r. k. 83 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12, postanowienie z dnia 14 października 2013r. k. 84 tamże)

W dniu 12 września 2013r. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. zajął wierzytelność dłużnika wobec M. W. polegającą na odbieraniu przysługujących dłużnikowi kwot przekazywanych przez ZUS tytułem emerytury.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o zajęcie wierzytelności k. 79 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

Pismem z dnia 7 listopada 2013r. Komornik wezwał M. W. do złożenia ustawowego wymaganego oświadczenia na pytania podane w zajęciu oraz wyjaśnienia z jakich powodów nie przekazano we właściwym terminie zajętej wierzytelności w terminie tygodnia pod rygorem nałożenia grzywny.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o wezwanie z dnia 7 listopada 2013r. k. 90 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

W odpowiedzi na wezwanie, w piśmie z dnia 19 listopada 2013r. pozwana wskazała, że dłużnicze nie przysługują w stosunku do niej jakiegokolwiek wierzytelności, nie jest dłużnikiem J. A. (1) i nie przekazuje na jej konto żadnych pieniędzy.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o pismo pozwanej z dnia 19 listopada 2013r. k. 104-105 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

W okresie od sierpnia do grudnia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wysyłał wolną od zajęcia część świadczenia emerytalnego dłużnika przekazem.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o pismo ZUS z dnia 17 kwietnia 2014r. k. 124 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

W spornym okresie tj. od sierpnia do grudnia 2013r. część przekazów została wypłacona M. W., upoważnionej na podstawie pełnomocnictwa pocztowego.

(dowód: pismo Poczty Polskiej S.A. z dnia 15 maja 2014r. k. 128 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12, pismo ZUS z dnia 3 czerwca 2015r. k. 2 ww. akta tom II, przesłuchanie pozwanej płyta CD k. 119)

Pismem z dnia 22 lipca 2015r. Komornik wezwał M. W. do udzielenia informacji na jakiej podstawie odbierała przesłane przez ZUS świadczenia emerytalne, czy i w jaki sposób przekazuje je dłużnikowi, czy nadal jest w posiadaniu tych środków ewentualnie komu zostały przekazane. W odpowiedzi, w piśmie z dnia 26 sierpnia 2015r. pozwana podała, że na podstawie pełnomocnictwa pocztowego odbiera przesłaną przez ZUS wolną od zajęcia część emerytury i przekazuje ją dłużnikowi, który przeznaczają ją na podstawowe potrzeby życiowe. Nadto, pozwana wskazała, że nie jest w posiadaniu tych środków.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o pismo z dnia 22 lipca 2015r. k. 11 tom II akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12, pismo pozwanej z dnia 26 sierpnia 2015r. k. 13-14 tamże)

Pismem z dnia 2 września 2015r. Komornik pouczył pozwaną, iż odbierając z poczty należne dłużnikowi z tytułu emerytury środki pieniężne staje się stroną stosunku zobowiązaniowego i trzeciodłużnikiem oraz wezwał ją do realizacji zajęcia. Jednocześnie, Komornik zajął wierzytelności dłużnika należne od M. W. jako dłużnika wierzytelności z tytułu należnych dłużnikowi od pozwanej środków pieniężnych, odbieranych przez pozwaną tytułem wypłacanej dłużnikowi emerytury (renty).

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o pismo komornika z dnia 2 września 2015r. k. 16 tom II akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12, zajęcie wierzytelności z dnia 2 września 2015r. k. 17 tamże)

Pismem z dnia 21 września 2015r. Komornik wezwał M. W. do złożenia ustawowego wymaganego oświadczenia na pytania podane w zajęciu oraz wyjaśnienia z jakich powodów nie przekazano we właściwym terminie zajętej wierzytelności w terminie tygodnia pod rygorem nałożenia grzywny. Pismem z dnia 8 października 2015r. pozwana wskazała, że dłużnikowi nie przysługuje w stosunku do niej jakakolwiek wierzytelność.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o wezwanie z dnia 21 września 2015r. k. 22 tom II akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12, pismo pozwanej z dnia 8 października 2015r. k. 24 tamże)

Postanowieniem z dnia 30 października 2015r. komornik wymierzył pozwanej grzywnę w wysokości 1.000 zł oraz wezwał ją do wykonania obowiązków związanych z zajęciem w terminie 7 dni pod rygorem nałożenia kolejnej grzywny.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o postanowienie z dnia 30 października 2015r. k. 27-28 tom II akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

Postanowieniem z dnia 7 marca 2016r. Komornik nałożył na pozwaną kolejną grzywnę w wysokości 1.000 zł i ponownie wezwał do wykonania obowiązków związanych z zajęciem.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o postanowienie z dnia 7 marca 2016r. k. 39-40 tom II akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2016r. Komornik nałożył na pozwaną kolejną grzywnę w wysokości 1.500 zł i ponownie wezwał do wykonania obowiązków związanych z zajęciem.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu postanowienie z dnia 15 listopada 2016r. k. 66-67 tom II akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

Pozwana złożyła skargi na czynności komornika tj. postanowienia z dnia 30 października 2015r. i 15 listopada 2016r. o ukaraniu grzywną. Postanowieniem z dnia 11 stycznia 2017r. wydanym w sprawie o sygnaturze I Co 722/16 Sąd Rejonowy w Łęborku uchylił oba postanowienia. Postanowienie uprawomocniło się w dniu 20 marca 2017r.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o postanowienie Sądu Rejonowego w Łęborku z dnia 11 stycznia 2017r. k. 122 tom II akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12)

Dłużniczka J. A. (1) mieszka na stałe w Niemczech i udzieliła swojej córce tj. pozwanej M. W. pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przekazów pocztowych, których przedmiotem była wolna od zajęcia część emerytury. Dłużniczka regularnie przyjeżdża do Polski i odbiera od córki środki pieniężne z tytułu emerytury, czasem zaś sama odbiera przekazy z ZUS w placówce pocztowej.

(dowód: przesłuchanie pozwanej płyta CD k. 119, zeznania świadka J. A. (2) płyta CD k. 119)

J. A. (1) nie posiada żadnego majątku, poza emeryturą.

(dowód: zeznania świadka J. A. (2) płyta CD k. 119)

Dłużniczka nie ma w stosunku do pozwanej żadnych wierzytelności.

(dowód: zeznania świadka J. A. (2) płyta CD k. 119)

Ocena dowodów:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadka J. A. (1), a także na podstawie dowodu z przesłuchania stron.

Oceniając zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrył się żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej dokumentów znajdujących się w aktach Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. o sygnaturze Km 2052/12. Podkreślić bowiem należy, iż dokumenty w postaci orzeczeń sądowych czy postanowień komornika mają charakter dokumentów urzędowych i w związku z tym korzystają one z domniemania autentyczności i zgodności z prawdą wyrażonych w nich oświadczeń, których w toku niniejszego postępowania żadna ze stron nie obaliła w trybie art. 252 k.p.c. W przypadku pozostałych dokumentów mających charakter dokumentów prywatnych żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów ani nie zaprzeczyła, iż osoby podpisane pod tymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych.

W zakresie istotnym do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy za wiarygodne Sąd uznał także zeznania świadka i stron. Przede wszystkim nie budziły wątpliwości zeznania świadka oraz pozwanej, że J. A. (1) udzieliła M. W. jedynie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru części wolnej od zajęcia komorniczego emerytury, co zresztą znajduje potwierdzenie w treści dokumentów znajdujących się w aktach komorniczych. Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanej oraz świadka, że nie dokonywały one innych czynności prawnych, z których wynikałoby zobowiązanie pozwanej do świadczenia na rzecz dłużniczki. Wreszcie, zdaniem Sądu, nie ma podstaw do kwestionowania zeznań dotyczących sposobu odbioru przez pozwaną emerytury i przekazywania jej matce. W ocenie Sądu zeznania w tym zakresie były szczere, spójne i nie budziły żadnych wątpliwości Sądu ani w świetle zasad doświadczenia życiowego ani też zasad logicznego rozumowania. Nadto, strona powodowa nie przedłożyła żadnego dowodu, z którego wynikałby wniosek przeciwny. Za wiarygodne Sąd uznał także zeznania powoda J. Z. co do przebiegu postępowania egzekucyjnego, gdyż w tym zakresie zeznania powoda korelują z treścią dokumentów znajdujących się w aktach komorniczych.

Kwalifikacja prawna:

W niniejszej sprawie powód domagał się od pozwanej częściowego naprawienia szkody w wysokości 5.471,65 zł, wyrządzonej mu wskutek naruszenia przez pozwaną jako trzeciodłużnika obowiązków wynikających z zajęcia wierzytelności oraz dokonania wypłaty zajętej części wynagrodzenia dłużnikowi. Powód wywodził, iż w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygnaturą Km 2052/12 Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Łęborku M. M. zajął wierzytelności w stosunku do M. W. jako dłużnika wierzytelności z tytułu należnych dłużnikowi środków pieniężnych, odbieranych przez pozwaną tytułem wypłacanej dłużnikowi emerytury. Zgodnie z treścią art. 902 k.p.c. do skutków zajęcia wierzytelności stosuje się odpowiednio art. 885, 887 i 888, a do skutków niezastosowania się do wezwań komornika oraz do obowiązków wynikających z zajęcia - art. 886. W myśl stosowanego odpowiednio przepisu art. 886 § 3 k.p.c. dłużnik zajętej wierzytelności, który nie zastosował się do wezwania z art. 881 i 882 lub w inny sposób naruszył obowiązki wynikające z zajęcia bądź złożył oświadczenie przewidziane w art. 882 niezgodne z prawdą albo dokonał wypłaty zajętej części wynagrodzenia dłużnikowi, odpowiada za wyrządzoną przez to wierzycielowi szkodę. Jak wskazuje się w judykaturze odpowiedzialność cywilna za wyrządzoną wierzycielowi szkodę powstałą w następstwie uchybienia ww. obowiązkowi ma charakter deliktowy oparty na zasadzie winy – art. 415 i nast. k.c. (por. wyrok SN z dnia 19 lutego 1982r., II CR 8/82, OSNCP 1982, Nr 89, poz. 135, z aprobowaną glosą Z. Świebody, OSPiKA 1982, Nr 11, poz. 189; wyrok SN z dnia 13 października 2010r., I CSK 707/09, Legalis). W tym stanie rzeczy podstawę prawną powództwa stanowił przepis art. 415 k.c., zgodnie z którym kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej opartej na zasadzie winy są: zaistnienie szkody; wystąpienie faktu, za który ustawa czyni odpowiedzialnym określony podmiot, czyli czynu niedozwolonego; związek przyczynowy między czynem niedozwolonym a szkodą w tej postaci, iż szkoda jest jego zwykłym następstwem. Zdarzeniem sprawczym, w rozumieniu art. 415 k.c., jest zarówno działanie jak i zaniechanie. Za czyn niedozwolony w świetle art. 415 k.c. może zostać uznane jedynie zachowanie bezprawne i zawinione. Jak wskazuje się w doktrynie za bezprawne może być uznane tylko takie zachowanie sprawcy szkody, które stanowi obiektywnie złamanie określonych reguł postępowania. Bezprawność jest określoną relacją między pewnym obiektywnie ujmowanym zachowaniem a normą postępowania, a stwierdzenie bezprawności jest wypowiedzią sprawozdawczą o tej relacji. Na gruncie prawa karnego reguły te wyznaczone są jedynie przez normy o charakterze ustawowym, przewidujące zakaz popełniania czynów społecznie niebezpiecznych zagrożonych karą. W prawie cywilnym bezprawność rozumieć należy szerzej i przyjmować, iż stanowi ona złamanie reguł postępowania określonych nie tylko przez normy prawne, ale też zasady współżycia społecznego. Bezprawne może być zatem zachowanie, przez które sprawca szkody nie zastosował się do określonego nakazu czy postąpił wbrew zakazowi wynikającemu z przepisów prawa, ale też kiedy jego zachowanie, choć nie narusza żadnej normy prawnej, przekracza potrzebę ostrożności wymaganą przez zasady współżycia między ludźmi. Uzasadnione jest zatem stwierdzenie, iż bezprawność w rozumieniu reżimu deliktowego, jest efektem ogólnego, normatywnego zakazu, skutecznego erga omnes, niewyrządzania sobie nawzajem szkody (por. E. Gniewek, P. Machnikowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, C.H. Beck 2016). Wina to natomiast naganny stosunek podmiotu wyrządzającego szkodę do zachowania powodującego wystąpienie uszczerbku w dobrach prawnie chronionych, który wyraża się bądź w działaniu umyślnym lub z niedbalstwa. Przypisanie winy sprawcy szkody sprowadza się do ujemnej oceny czyjegoś działania lub zaniechania, przy czym dla formułowania takiej oceny i postawienia zarzutu winy konieczne jest, aby czyn był bezprawny (por. E. Gniewek, P. Machnikowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, C.H. Beck 2016). Ciężar wykazania wymienionych przesłanek – zgodnie z treścią art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. – spoczywa na stronie wywodzącej z nich skutki prawne, a zatem na stronie powodowej.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Podkreślić bowiem należy, iż w okolicznościach niniejszej sprawy nie sposób uznać, aby zachowanie pozwanej było bezprawne. Nie było sporu pomiędzy stronami, że dłużniczka J. A. (1) udzieliła swojej córce tj. pozwanej M. W. pełnomocnictwa pocztowego do odbioru wolnej od zajęcia części emerytury. Jednak, wbrew temu, co wywodziła strona powodowa, powyższa czynność miała charakter czysto techniczny. Zgodnie z treścią art. 38 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 23 listopada 2012r. – Prawo pocztowe (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1481) operator pocztowy może przyjąć od adresata pisemne oświadczenie o udzieleniu innej osobie pełnomocnictwa do odbioru przesyłek lub przekazów pocztowych, zwanego dalej „pełnomocnictwem pocztowym”. Charakter pełnomocnictwa pocztowego trafnie określił Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 22

listopada 2016r., I ACa 898/16, LEX. W orzeczeniu tym wskazano, że „pełnomocnik procesowy, co do zasady, nie jest upoważniony do podejmowania czynności materialno-prawnych, chyba że co innego wyraźnie wynika z udzielonego pełnomocnictwa. Tym bardziej niedopuszczalne jest przyjęcie, że pełnomocnictwo pocztowe, którego zakres jest regulowany wprost w ustawie z 2012 r. - Prawo pocztowe (obejmuje tylko odbiór przesyłek i przekazów pocztowych) zawiera upoważnienie do przyjmowania lub składania oświadczeń woli w imieniu mocodawcy”. Jednocześnie Sąd Apelacyjny w Krakowie stwierdził, że „pełnomocnictwo, o którym mowa w cytowanym przepisie, obejmuje jedynie upoważnienie do czynności technicznej, jakim jest odbiór przesyłki i nie stanowi pełnomocnictwa do składania, ani przyjmowania oświadczeń woli w imieniu mocodawcy”. Czynność techniczna odbioru przekazu pocztowego nie wywierała żadnych skutków materialnoprawnych w postaci powstania zobowiązania, którego przedmiotem byłaby wierzytelność dłużnika. A skoro tak, to brak jest wierzytelności, która mogłaby być przedmiotem zajęcia w postępowaniu egzekucyjnym.

Nie budzi wątpliwości, że środki pieniężne, które pozwana jako pełnomocnik pocztowy odbierała i następnie przekazywała swojej matce stanowiły tę część emerytury, która nie podlegała zajęciu w postępowaniu egzekucyjnym. Z pozostałej części toczyła się egzekucja. Z akt komorniczych wynika, że powód także wnosił o prowadzenie egzekucji ze świadczenia emerytalno – rentowego dłużnika. W toku egzekucji okazało się jednak, że egzekucję ze świadczenia emerytalno – rentowego dłużnika wcześniej wszczął Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku J. S. (sprawa VII Km 997/03). Wobec tego powód cofnął wniosek o prowadzenie egzekucji w tej części, a postanowieniem z dnia 14 października 2013r. Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne do emerytury (renty) dłużnika. Powód domagał się natomiast zajęcia przysługującej rzekomo dłużnikowi wierzytelności z tytułu odebranej przez pozwaną na podstawie pełnomocnictwa pocztowego części emerytury niepodlegającej zajęciu. Zgodnie z treścią art. 833 § 4 k.p.c. świadczenia pieniężne przewidziane w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym podlegają egzekucji w zakresie określonym w tych przepisach. Jak stanowi natomiast przepis art. 141 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1383) emerytury i renty są wolne od egzekucji i potrąceń, z zastrzeżeniem ust. 2, w części odpowiadającej:

1) 50% kwoty najniższej emerytury lub renty - zależnie od rodzaju pobieranego przez emeryta (rencistę) świadczenia - przy potrącaniu:

a) należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 3, wraz z kosztami i opłatami egzekucyjnymi,

b) należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 4,

c) (uchylona)

1a) 75% kwoty najniższej emerytury lub renty - przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 5, wraz z kosztami i opłatami egzekucyjnymi;

2) 60% kwoty najniższej emerytury lub renty - przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 1 i 2 i 6-9;

3) 20% najniższej emerytury lub renty - przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 10.

Jak wskazuje się w doktrynie powyższe ograniczenia w egzekucji świadczeń emerytalno – rentowych wiążą się z realizacją zasady poszanowania praw dłużnika i zapewnieniu mu minimum egzystencji (por. Elwira Marszałkowska-Krześ, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, wyd. 19, 2017). Ochrona zobowiązanego, którego dług zaspokojony ma być z pobieranych przez niego świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych, obejmuje także potrącenia dokonywane poza egzekucją. W trosce o to, żeby dłużnik miał nienaruszone minimum egzystencji, unormowano w EmRentyFUSU zakres możliwości potrąceń oraz wysokości emerytur i rent wolnych od potrąceń i egzekucji (art. 141). Ustalona tzw. kwota wolna, odpowiadająca części przysługujących zobowiązanemu świadczeń, nie może być objęta zajęciem i musi pozostać do wypłaty po dokonaniu potrąceń (por. G. Gudowska, K. Ślebzak (red.), Emerytury i renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Komentarz. Warszawa 2013). Zdaniem Sądu, przyjęcie koncepcji powoda i

uznanie, że czynność techniczna odbioru przekazu pocztowego i przekazania środków pieniężnych uprawnionemu powoduje powstanie wierzytelności podlegającej zajęciu w postępowaniu egzekucyjnym prowadziły do obejścia powyższego przepisu art. 141 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i byłyby sprzeczne z ratio legis ustanowienia ograniczeń w egzekucji świadczeń emerytalno – rentowych. Wobec powyższego należy stwierdzić, że środki pieniężne, które pozwana podejmowała u operatora pocztowego na podstawie pełnomocnictwa pocztowego i następnie przekazywała dłużnikowi były niedostępne dla wierzyciela dochodzącego zaspokojenia swoich wierzytelności na drodze postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 141 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i nie mogły podlegać zajęciu w tym postępowaniu. W konsekwencji nieprzekazanie tych środków przez pozwaną komornikowi nie stanowiło naruszenia obowiązku ustawowego, co przesądza o tym, że zachowanie pozwanej nie może być uznane za bezprawne. Powód mógł skierować egzekucję wyłącznie do pozostałej części emerytury, co do której już wcześniej toczyła się egzekucja prowadzona przez innego wierzyciela. Jak jednak wskazano powyżej, z uwagi na zbieg z egzekucją prowadzoną przez innych wierzycieli do tego składnika majątkowego, powód cofnął wniosek, w następstwie czego postępowanie egzekucyjne w tym zakresie zostało umorzone.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że powód nie wykazał wysokości poniesionej szkody. Jak bowiem wynika z zeznań pozwanej w okresie objętym żądaniem pozwu, przekazy pocztowe, których przedmiotem była wolna od zajęcia część emerytury dłużnika były podejmowane zarówno przez pozwaną, jak też przez samego dłużnika. Na podstawie zebranego materiału dowodowego nie można natomiast stwierdzić, które przekazy pocztowe odbierała pozwana, a które odbierała dłużniczka J. A. (1). Bez wątplenia powód nie mógłby domagać się kwot osobiście odebranych przez dłużniczkę.

Mając na uwadze wszystkie podniesione powyżej okoliczności, na podstawie art. 415 k.c. stosowanego a contrario, Sąd oddalił powództwo.

Koszty procesu:

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy zasądził od przegrywającego niniejsze postępowania powoda na rzecz pozwanej kwotę 2.417 zł, na którą składa się opłata za czynności fachowego pełnomocnika pozwanej – radcy prawnego w stawce minimalnej obliczonej od wartości przedmiotu sporu (2.400 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).